

Valdības Vēstnesis

Kasas par „Valdības Vēstnesi” sākot no 1. janvāra:
 Sagremot ekpedicijā:
 Par 1 mēnesi . . . . . 75 rbj. — kap.
 Piesūtot māji un pa pasta:
 Par 1 mēnesi . . . . . 90 rbj. — kap.
 Par atsevišķu numuru: sagremot ekpedicijā . . . . . 25 . . . . .
 Par atkalpārdevējiem . . . . . 75 . . . . .

Latvijas valdības
 Iznāk katru dienu, izņemot . . . . .
Redakcija:
 Rīgā, pili Nr. 2. Tel. Nr. 9-39
 Rūmas stundas no 11—12

oficiālais laikraksts
 svētdienas un svētku dienās . . . . .
Kantoris un ekpedicija:
 Rīgā, pili Nr. 1. Tel. Nr. 9-57
 Atvērts no pulksten 9—3

Studinjumu maksa:
 a) Iesa studinjumi līdz 30 vien-
 cējīgām rindīgām . . . . . 180 rbj. — kap.
 par katru tājaka rindīgu . . . . . 6 . . . . .
 b) citām iesādēm un amata per-
 sonām, par katru vienslejiņu
 rindīgu . . . . . 8 . . . . .
 c) privāticām par katru vienslejiņu
 rindīgu . . . . . 10 . . . . .

No 281 Trešdien, 13. decembrī 1922. g. Piektais gads

**Ministru kabineta sēde 1922. g. 12. de-
 cembrī.**
 Iz apsardzības ministra pavēles Nr. 31.

Čehoslovāķija un Latvija.
 Pragā, 12. decembrī. Čehoslovā-
 ķijas parlamenta žurnālā „Parlaments”
 2. numurā, kurš iznācis š. g. 1. novembrī
 ievietots Latvijas labvēļa un drauga
 profesora R. Fridriha raksts „Lat-
 vijas republikas izcelšanās”.
 Šinī rakstā apskatīta Latvijas izcelšanās
 vesture, viņas tautiskie centieni, neatkarība,
 aizrādīt arī uz Latvijas starptau-
 tisko stāvokli. Tājāk profesors Fridrihs
 apstājas arī pie mūsu daļliteratūras,
 dzejas, mākslas un citiem kulturās jau-
 tājumiem, pievēršams ievērojamāko dzej-
 nieku, mākslinieku un latviešu sabiedrisko
 darbinieku vārdus, kā arī norādīts uz
 Latvijas republikas satversmi, viņas
 iekārtu, tagadējo republikas prezidentu
 Čaksti, ministru prezidentu Meie-
 rovicu. Beidzot profesors apskata arī
 Latvijas ģeogrāfisko stāvokli un Rīgas
 nozīmi saimniecisko sakaru uzāksnā
 ar Čehoslovāķiju. Raksta autors, pro-
 fesors Fridrihs, ir patiešām pārliecināts
 Latvijas draugs un labvēlis un kā tāds
 arī šejienes presē uzstājas par Latviju.
 LTA.

atrstas trūkstošās zinātniskās metodes,
 un ka tagadejos apstākļos var izvest
 dzīvī tikai moralisko atbrūošanos.
 Maskavas konference, apsrieduse jau-
 tājumu pilnīgi konkrēti, tagad spiesta
 nākt pie tāda pat slēdziena.
 Maskavā, 12. decembrī. Vakar
 Baltijas valstu un Pōlijas delegātiem
 Kremli padomju valdības priekšstāvji
 rādīja ievērojamās baznīcas un informēja
 par restaurācijas darbu gaitu, kurus
 pašlaik turpina ar panākumiem. LTA.

**Visām prefekturām, policijas
 iecirkņiem un pagastvaldēm**
 ir nepieciešama
**Rokas grāmata dzimtsarakstu
 nodāju darbiniekiem.**
 Rbj. 140.—

Valdības rīkojumi un pavēles.
 Iz apsardzības ministra pavēles Nr. 31
 Rīgā, 1922. g. 9. decembrī.
 Pārvaldības daļa.

1. §.
 Pamatojoties uz ministru kabineta 1920.
 gada 18. novembra lēmumu, pavēlu at-
 vaļināt līdz turpmākam rīkojumam: a)
 visus obligatoriska dienesta kareivjus un
 instruktorus, medicīnas un veterinar-
 feldšerus, kuri līdz 1923. gada 1. jan-
 varim būtu nokalpojuši Latvijas armijā
 18 mēnešus un vairāk un b) tos instruk-
 torus un kareivjus, kuri brīvprātīgi pa-
 likuši armijā pie agrākām atvaļināšanām
 līdz turpmākam rīkojumam.
 2. §.
 Tos atvaļināmos, kas brīvprātīgi vēlas
 palikt aktīvā kara dienestā vismaz vēl
 vienu gadu, atļauju atstāt, katrā atsevišķā
 gadījumā ar kaņaspēka daļas vai kaņ-
 iestādes priekšnieka piekrišanu. Izpē-
 mumu pielaiš attiecībā uz amatniekiem
 un rakstvežiem, kurus, ievērojot viņu
 trūkumu armijā, atļauju atstāt arī tani
 gadījumā, ja viņi vēlas palikt dienestā
 vismaz līdz 1923. g. 1. aprīlim.

**Sabiedroto ministru prezidentu
 konference.**
 Līfildā, 11. decembrī. (Radio.)
 Angļu prese sniedz ļoti svarīgas papildu
 ziņas par sabiedroto ministru prezidentu
 konferenci. Sētdien un svētdien vis-
 pusīgi apsrieda moratorija jautājumu
 un konkrētos priekšlikumus, ar kuriem
 uzstājas Poankarē; šie priekšlikumi pa-
 redz spaidu līdzekļus, to starpā, kā jau
 zināms, Rūras apgabala okupāciju. Pār-
 runāja arī Musolini reparācijas plānu.
 Pēc tam, kad premjeri bija atzinuši Vā-
 cijas valstskanciera notu par neapmierī-
 nošu, Bonars Lou izteica kādu ļoti sva-
 rīgu ierosinājumu, kurā Poankarē tomēr
 nepieņēma. Pēc laikrakstu ziņām,
 angļu ierosinājums uzskatāms par
 principiālu atteikšanos no tā
 sērmamā Balfura notas, ar kurā Loid-
 Džordža kabinets bija paziņojis, ka ne-
 domā stript sabiedroto parādus Anglijai
 tik ilgi, kā mēr Savienotās valstīs nedaris
 to pašu attiecībā pret Angliju. Tagad
 Bonars Lou izteicis gatavību pieņemt no
 Francijas un Italijas šo valstu tieso mak-
 sājumu lietā Vācijas parādu zīmes ar
 noteikumu, ka reparāciju problēms jāizšķir galīgi un visā
 pilnībā. Tikai neliela daļa no Fran-
 cijas un Italijas parādiem Anglijai paliktu
 līdzšinējā stāvoklī kā zināms „simbols”,
 kas norādītu uz šo parādu sakaru ar
 Anglijas parādiem Amerikai.

..: Pasteidzieties iegādāties! : :
 Vēl dabūjami nedaudzī eksemplari!
„LETA” Rīgā, Suvorova ielā Nr. 4.
 Liepājā, Daugavpīlī, Rēzeknē u. t. t.

3. §.
 Atvaļināšanu izdarīt no š. g. 16. līdz
 22. decembrim, pēdējo ieskaitot.
 4. §.
 Atvaļināmiem kara viriem algu izmaksāt
 līdz 1923. g. 1. janvarim un uztura
 naudu 3 dienām ceļā. Uztura nauda
 aprēķināma 30 rubļu par dienu katram.
 5. §.
 Atvaļinātiem kara viriem izdot līdzī
 sekošas mantas: 1 mētelī vai puskaņo-
 ciņu vai kaņoku, 1 ienci, 1 bikses,
 1 cepuri, 1 pāri zābaku un 1 pāri
 bīndes pie šgorzābakiem. Bez tam
 atstāt vēl apakškreklus, apakšbikses,
 ne vairāk pa divi katram, kabatas lakatīpus
 un autus vai zeķes, kādi atrodas atvaļi-
 nātā kaņavira lietošanā. Mēteljus, pus-
 kaņociņus vai kaņokus izdot ar notece-
 jušu nēsāšanas termiņu, kurpretī pārējos
 priekšmetus atstāt tos, kas atrodas lie-
 tošanā atvaļināšanas laikā, neskatoties
 uz nēsāšanas termiņu.
 6. §.
 Atvaļinot kaņavirius stingri izpildāmi
 manas pagājusā gada pavēles Nr. 52,
 4., 6., 7., 11., 12., 13., 14., 15. un 16. §§
 paredzētie noteikumi.

Jaunās valstis.
Somija.
Ierēdņu algas jautājums.
 Helsingforsā, 10. decembrī. Vakar
 noturēta Somijas ministru prezidenta un
 finansu ministra apsriede ar valsts
 ierēdņu priekš āvjiem algu jautājumā.
 Vienošanās vēl nav panākta, tomēr pa-
 redzams, ka izdosies atrast izeju no pat-
 reizējā konflikta, jo finansu ministrs iz-
 strādā jaunu projektu, kurš, cik pare-
 dzams, ierēdņu prasības spmērīnās.
 LTA.

principiālu atteikšanos no tā
 sērmamā Balfura notas, ar kurā Loid-
 Džordža kabinets bija paziņojis, ka ne-
 domā stript sabiedroto parādus Anglijai
 tik ilgi, kā mēr Savienotās valstīs nedaris
 to pašu attiecībā pret Angliju. Tagad
 Bonars Lou izteicis gatavību pieņemt no
 Francijas un Italijas šo valstu tieso mak-
 sājumu lietā Vācijas parādu zīmes ar
 noteikumu, ka reparāciju problēms jāizšķir
 galīgi un visā pilnībā. Tikai neliela daļa no Fran-
 cijas un Italijas parādiem Anglijai paliktu
 līdzšinējā stāvoklī kā zināms „simbols”,
 kas norādītu uz šo parādu sakaru ar
 Anglijas parādiem Amerikai.
 Vācijas uzlikto reparācijas parādu kop-
 suma, kā zināms, sasniedz 132 miljardus
 zelta marku. Par šo sumu Vācijai uz
 Versajas līguma pamata bija jāizsniedz
 sabiedrotiem parādu zīmes jeb boni
 trijās seriēs. „A” serijs boni, kas
 dzēšami vispirms, noteikti uz 12 miljard-
 iem zelta marku; „B” serijs — 82 miljardus.
 Līdzšim Vācija izsnieguse sabiedrotiem
 tikai divu pirmo sēriju bonus. Nav
 šaubu, ka serijai „C” tagadējos
 apstākļos un paredzamā nā-
 kotnē nebūs nekādas reālas
 nozīmes. Tādē Anglijas jaunais iero-
 sinājums jāuzskata par ļoti augstsirdīgu.
 Pirmkārt, Anglijai ir gatava atteikties no
 parādu sumām, kurās tai ir tiesības
 prasīt no Francijas, un to vietā saņemt
 faktiski nevērtīgus papīrus. Otrkārt, pēc
 tam, kad Vācija būs nomaksājuši savu
 reparācijas parādu Francijai, un Beļģijai,
 izpērkot bonus „A” un „B”, Anglija
 būs vienīgais Vācijas kredo-
 ditors reparāciju lietās, un
 sabiedroto konferences šinī jautājumā
 vairs nebūs vajadzīgas. Laikrakati aiz-
 rāda, ka šādā stāvoklī sarunas atrādās
 pirms sabiedroto premjeru pēdējās ap-
 sriedes, t. i. pirms sarunu pārtraukšanas.
 LTA.

tājumā laikraksti ziņo, ka valstskanciers
 tos nosūtījis uz Londonu ne oficiālas
 notas veidā, bet sabiedroto konferences
 priekšsēdētājam Bonaram Lou adresētas
 vēstules formā. Kanciers licis priekšā
 sabiedrotiem konkrētu plānu, kurā kodols
 būtu Vācijas iekšēju un ārēju aizņēmumu
 sistēma līdz ar moratoriju, kurā ilgums
 atkarātos no aizņēmumu rezultātiem, bet
 nepārsniegtu 5 gadus. Moratorija laikā
 Vācija būtu atsvabināta no tiešiem repara-
 ciju maksājumiem skaidrā naudā un
 naturā. Par to reparāciju komisija sa-
 ņemtu visu Vācijas ārējo aizņēmumu un
 pusi no iekšējā.

Apsardzības ministra biedrs,
 pulkvedis Laimiņš.

Polija.
Demonstrācijas Varšavā.
 Berlinē, 11. decembrī. No Var-
 šavas ziņo, ka galējie nacionalisti sariko-
 juši demonstrāciju pret jaunievēlēto re-
 publikas prezidentu Narutoviču. Notikuši
 antisemitiski ekscēsi.

Vācijas uzlikto reparācijas parādu kop-
 suma, kā zināms, sasniedz 132 miljardus
 zelta marku. Par šo sumu Vācijai uz
 Versajas līguma pamata bija jāizsniedz
 sabiedrotiem parādu zīmes jeb boni
 trijās seriēs. „A” serijs boni, kas
 dzēšami vispirms, noteikti uz 12 miljard-
 iem zelta marku; „B” serijs — 82 miljardus.
 Līdzšim Vācija izsnieguse sabiedrotiem
 tikai divu pirmo sēriju bonus. Nav
 šaubu, ka serijai „C” tagadējos
 apstākļos un paredzamā nā-
 kotnē nebūs nekādas reālas
 nozīmes. Tādē Anglijas jaunais iero-
 sinājums jāuzskata par ļoti augstsirdīgu.
 Pirmkārt, Anglijai ir gatava atteikties no
 parādu sumām, kurās tai ir tiesības
 prasīt no Francijas, un to vietā saņemt
 faktiski nevērtīgus papīrus. Otrkārt, pēc
 tam, kad Vācija būs nomaksājuši savu
 reparācijas parādu Francijai, un Beļģijai,
 izpērkot bonus „A” un „B”, Anglija
 būs vienīgais Vācijas kredo-
 ditors reparāciju lietās, un
 sabiedroto konferences šinī jautājumā
 vairs nebūs vajadzīgas. Laikrakati aiz-
 rāda, ka šādā stāvoklī sarunas atrādās
 pirms sabiedroto premjeru pēdējās ap-
 sriedes, t. i. pirms sarunu pārtraukšanas.
 LTA.

Vācija pret Versajas mieru.
 Berlinē, 12. decembrī. 11. decembrī
 reichstaga zālē vācu visu virzienu vadošās
 arodnieciskās iesādes noturēja pro-
 testa sapulci pret Vācijai uzspiesto
 Versajas mieru, kurā Vācijā uzskata par
 pieaugošā vācu posta cēloni. Sapulce
 vienbalsīgi izteicās, ka nepieciešama repara-
 cijas nastu samazināšana līdz panesā-
 mām apmēriem. Sapulcē lika uzsvērts,
 ka vācu strādnieki joprojām ir gatavi
 pēc iespējas piedalīties Eiropas jaun-
 uzbūvē, bet līdz ar to viņi noraida
 apgalvojumu, ka par kaņā izcelšanos
 vainojama Vācija. Sapulcē izteica vēlē-
 šanos, lai tiktu atvērti visi kaņā dalīb-
 nieču valstu archivi, kā arī publicētā
 Vācijas ārlietu ministrijas akti. LTA.

Valdības darbība.
Ministru kabineta sēde
 1922. g. 12. decembrī.
 1. Pieņem lēmumu par aprēķina vien-
 ību maksājumos, kuri notiek latos.
 2. Apspriež algu paaugstināšanas jau-
 tājumu valsts darbiniekiem.
 3. Iecep Juri Pabērzu par mier-
 tiesnesi pie Latgales apgabaltiesas un
 Jāni Gutmani par Liepājas apgabaltiesas
 prokuroru.

Maskavas konference.
 Maskavā, 12. decembrī. No kon-
 ferences aprindām neoficiāli ziņo, ka pē-
 dējo trīs dienu apsriedēs, jautājumā par
 sauszemes kaņaspēku kontingentu noteik-
 šanu 1923. gadam, vienošanās nav pa-
 nākta. Latvijas, Igaunijas, Somijas un
 Polijas priekšstāvji iesniedza deklarāciju,
 kurā uzsver, ka nav zinātniskās metodes
 armiju skaitliskā sastāva noteikšanai pēc
 katras atsevišķās valsts īpatnējiem poli-
 tiski ģeogrāfiskiem apstākļiem. Tādē
 nekrievu delegācijas liek priekšā parak-
 slit politisko garantijas līgumu un uzdot
 tehnisko armijas, flotes un kaņā bu-
 džetu jautājuma izpētišanu sevišķai ek-
 spertu komisijai, kurā sāktu darboties
 pēc „neuzbrukšanas pakta” ratificēšanas.
 Krievu delegācija lūdza pārtrankumu, lai
 varētu sagatavot atbildi. Nākošā sēde
 nolikta uz 12. decembrī, pulksten 4 pē-
 pusdienā.
 „Pravda” pāreģo konferences
 gāļu un mēģina uzveļt atbildību poļu
 delegācijai. „Izvēstija” raksta, ka pa-
 domju Krievija neparakstītot garantijas
 līgumu, kamēr nebūšot pieņemti viņas
 iesniegtie projekti par sauszemes bru-
 ņoto spēku samazināšanu.
 Jāatzīmē, ka krievu projektā uzstā-
 dītiem skaitļiem paliesība ir gadījuma
 raksturs. Tautu savienība, kurā atbrū-
 ņošanas problēmu rūpīgi iztirzā jau
 2 gadus, atzīnuse, ka faktiskā atbrū-
 ņošanas iespējama tikai pēc tam, kad būs

Komunalās vēlešanas Itālijā.
 Bordo, 11. decembrī. (Radio.) No
 Romas ziņo, ka Italijas komunalās vēle-
 ņanās fašistiem lielī panākumi. Bolonjas
 provincē 12 pilsētās fašisti ieguvuši
 absolutu pārsvaru. Milanā pēc iepriekšē-
 jām ziņām uzvarējuši liberāļi. LTA.

Latvija un citas valstis.
Somijas sūtnis Latvijā un Igaunijā
 Reljonens, kā laikraksti ziņo, nodomājis
 aiziet no diplomatiskā dienesta. Par
 viņa pēcnācēju min bijušo ārlietu ministri
 Holsti. LTA.

Vācija un sabiedrotie.
 Berlinē, 12. decembrī. (Volfs.)
 „Lokal Anzeiger” raksta, ka Londonas
 apsriedze pārtraukšana esot visjaunākais,
 ko varot iedomāties. Tagadējā kritiskā
 brīdī vācu valdības pienākums esot visiem
 spēkiem nodibināt kārtību valsts iekšienē.
 „Vorwärts” izsaka cerību, ka valstskanc-
 lerim Kuno izdosies līdz 2. janvarim
 atrast ceļu, kā apmierināt Bonara Lou
 prasības.
 Berlinē, 11. decembrī. Par vācu
 jauniem priekšlikumiem reparācijas jau-

jauniem priekšlikumiem reparācijas jau-

Pragā, 11. decembrī. Bulgārijas
 galvas pilsētā Sofijā notikusi nemieri.
 Aprūgotie zemnieki, kurus valdība iz-
 saukuse, lai apspiestu Maķedonijas emi-
 grantu sacelšanos Kustendīlas rajonā,
 iedarījuši laupīšanas. LTA.

